

PRACOVNÝ LIST 5

Životné prostredie organizmov

prostredie – poskytuje organizmu podmienky pre život napr. potravu, úkryt, klímu, vodu, – má **biotickú** (živú) + **abiotickú** (neživú) zložku

abiotické podmienky (faktory) prostredia vytvárané neživou prírodou

- **fyzikálne**: teplo, tlak, slnečné žiarenie

- **chemické**: voda, vzduch, kyslík, oxid uhličitý, dusík ...

biotické podmienky – sú vzťahy v spoločenstve organizmov

základ ekológie: **jedinec**

druh: súbor jedincov schopných vzájomne sa krížiť a vytvárať plodné potomstvo

populácia: súbor jedincov toho istého druhu (rôzneho veku) ktorý žije na určitom priestore v určitom čase, v rámci populácie existujú vzťahy

vzťahy v spoločenstve

vnútrodruhové:

konkurencia potravná, (niektoré rastliny produkujú látky, ktoré potláčajú rast ich potomstva, aby takto nekonkurovali materskej rastline - samozriedovanie)

konkurencia teritoriálna (veľké mäsožravce, levy, tigre – teritoriálne živočíchy) „pomoc“ pri love, mláďatám

medzidruhové:

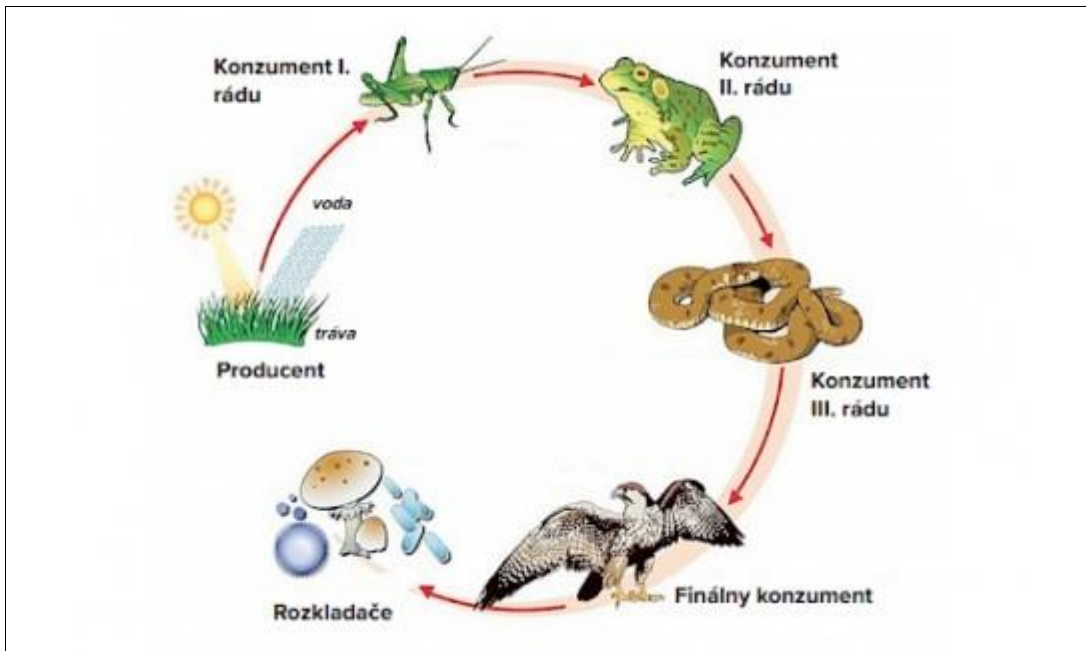
pozitívne

- vzájomné, prospešné, nezáväzné združovanie sojka „stráží“ v lese,
- spolužitie pre jeden druh nevyhnutné, druhý nie je poškodený epifyty – popínavé rastliny a ich opora, čističe?, hyeny - pojedajú po levoch
- symbióza vzájomne prospešné, nevyhnutné, trvalé spolužitie mykoríza, lichenizmus, rak pustovník + sasanka, čističe?

negatívne

- jeden druh je poškodzovaný látkami, ktoré produkuje iný druh, napríklad antibiotiká plesní ničia baktérie, niektoré rastliny bránia v raste iným rastlinám-konkurentom
- konkurencia je súperenie o životné potreby (potrava, priestor)
- predácia je spôsob získavania potravy dravec (predátor) je väčší, menej početný, korisť je početnejšia, menšia populácia predátora a koristi sú na sebe závislé

Na obrázku vidíš potravný reťazec. Takto to v prírode správne funguje.

úloha 1: skús vlastnými slovami popísať suchozemský a vodný potravinový reťazec. Pomenuj vzájomné vzťahy. Kto je predátor a kto korisť?

